

TISKOVÁ ZPRÁVA

Zemřel profesor Antonín Holý, objevitel nových antivirotik

Po dlouhé nemoci zemřel v pondělí 16. července 2012 profesor Antonín Holý, jeden z nejvýznamnějších českých vědců 20. století. Letos 1. září by oslavil 76. narozeniny. Antonín Holý, jehož profesní dráha byla spjata zejména s Ústavem organické chemie a biochemie (ÚOCHB) Akademie věd ČR, objevil nová antivirotika, která pomáhají léčit miliony lidí na celém světě. Tyto látky jsou základem pro výrobu dosud nejúčinnějších dostupných léků proti AIDS, stejně tak léků proti pravým neštovicím, pásovému oparu, virovému zánětu oční sliznice či proti virové hepatitidě typu B.

Přes všechen mezinárodní věhlas vynikajícího chemika zůstal prof. Holý skromným člověkem, jenž celý život kladl důraz zejména na poctivou vědeckou práci. Cítil se být hlavně vědeckým pracovníkem, a to i během doby, kdy vedl ÚOCHB AV ČR. „Osobně bych v jiné instituci než v Akademii věd těžko pokročil ve své práci až tam, kde jsem dnes,“ prohlásil před lety.

Do ÚOCHB AV ČR Antonín Holý nastoupil v roce 1960 s červeným diplomem za chemii z Matematicko-fyzikální fakulty UK. Začínající vědec po třech letech přešel do vznikající laboratoře chemie nukleových kyselin. Toto oddělení pak dvacet let vedl. Za osudové je možné označit setkání prof. Holého s mladým belgickým virologem Erikem de Clercqem z univerzity v Lovani v roce 1976, kdy se začala odvíjet mimořádně produktivní spolupráce laboratoří ÚOCHB AV ČR a Rega Instituutu v Belgii na nové skupině potenciálních antivirotik. Svou pozornost badatelé zaměřili na skupinu tzv. acyklických fosfonátů nukleosidů, které se ukázaly být slibné. Ve spolupráci s americkou farmaceutickou firmou Gilead Sciences (Vistide, Hepsera, Viread, Truvada, Atripla) se jim podařilo úspěšně převést do lékové formy hned několik látek.

Prof. Holý tedy nejenže dokázal připravovat účinné látky, ale uměl též získat partnery pro jejich biologické testování a posléze i komerční partnery pro přípravu léků. Tak se „jeho“ látky staly základem pro moderní terapii mnoha závažných onemocnění.

Odchod prof. Holého je nesmírnou ztrátou nejen pro Akademii věd ČR, ale pro celou českou a bez nadsázky i světovou vědu.

Podrobné informace k osobnosti prof. Antonína Holého vám podá Ing. Irena Krumlová, tisková mluvčí ÚOCHB AV ČR, e-mail: krumlova@uochb.cas.cz, telefon: 220 183 205, mobil: 731 447 861

Foto: Stanislava Kyselová, Akademický bulletin

Připravily: Odbor mediální komunikace Kanceláře AV ČR a Ústav organické chemie a biochemie AV ČR